

- všem krajským úřadům a magistrátu
hl. m. Prahy

Váš dopis značky   ze dne

Naše č.j.
MPS -2019/
239584-231

Vyřizuje
Mgr. Adam Křístek,
ministrský rada

V Praze dne
12. 12. 2019

**Informace k otázce podjatosti nebo zdánlivé podjatosti ve vztahu
k přípustnosti změny místní příslušnosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí**

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen „MPSV“) v návaznosti na Závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 166 ze dne 18. 1. 2019 „k vyloučení z projednání a rozhodování věci podle § 14 odst. 3 správního řádu“, jakož i na průvodní dopis ministra vnitra ze dne 6. 2. 2019 čj. MV-115328-6/LG-2018 k tomuto Závěru, a z důvodu opakujících se dotazů ze strany podřízených správních úřadů, provádějících sociální zabezpečení na úseku sociálně-právní ochrany dětí, sděluje, že

- touto informací se nahrazuje Stanovisko MPSV k vyřizování námitek podjatosti vůči zaměstnanci orgánu sociálně-právní ochrany dětí čj. 2012/15432-214 ze dne 20. února 2012;
- na poskytování (zajišťování/výkon) sociálně-právní ochrany dětí je třeba v konkrétních případech při hodnocení splnění podmínek pro vedení řízení nebo pro realizaci jiných úkonů nahlížet nikoli jako na nějakou abstraktní blíže nevymezenou „věc sociálně-právní ochrany nezletilého/nezletilé N.“, ale je vždy nutno prvotně si zodpovědět otázku, o jakou konkrétní věc (nebo více věcí) se podle povahy vykonávané činnosti v dané věci jedná.

Výkon opatrovnictví popř. poručenství podle § 17 zákona č. 359/1999 Sb. v této souvislosti lze zcela z těchto úvah vyloučit, neboť ten se řídí jinými předpisy, především těmi, na jejichž základě byl ten který obecní úřad s rozšířenou působností opatrovníkem jmenován, přičemž jeho způsobilost vykonávat opatrovnictví posuzuje podle oněch jiných předpisů ten jiný správní orgán nebo soud, který opatrovníka jmenoval.

V ostatním (mimo výkon opatrovnictví/poručenství), tedy v tom, co lze označit z hlediska právní teorie jako „veřejnoprávní ochranu dítěte“ či „sociálně-právní ochranu dítěte ve vlastním slova smyslu“, je tedy třeba vždy analyzovat, jaká opatření sociálně-právní ochrany orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) v dané situaci má realizovat a realizuje, zda např. poskytuje pouze preventivní a poradenskou činnost v rozsahu vymezeném v § 10 odst. 1, 3 písm. a) až c), § 11 odst. 1 zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „ZSPO“), nebo zda zajišťuje „neformálně“ neodkladnou péči/okamžitou pomoc v ohrožení života nebo zdraví dítěte (§ 15 ZSPO), anebo po vyhodnocení situace dítěte podle § 10 odst. 3 písm. c) nebo § 16a ZSPO dochází k závěru že dítě je ohrožené ve smyslu § 6 ZSPO a proto se zařazuje do evidence ochrany mládeže, anebo v rámci zajišťování ochrany ohroženého dítěte vypracovává periodicky revidované vyhodnocení a individuální plán, popř. realizuje případové konference, či zda dokonce při vyšší míře ohrožení dítěte vede z moci úřední správní řízení k zajištění ochrany dítěte (§ 12, § 13 ZSPO) včetně přestupkového (§ 59 a násl. ZSPO), nebo zda v nejzávažnějších případech vystupuje jako jakýsi orgán veřejné žaloby již v rámci „opatření na ochranu dětí“ podle § 14 odst. 1 a § 16 ZSPO, popřípadě vystupuje jako dozorčí úřad v případech cizí péče nebo trestních opatření (§ 19 odst. 4, § 29, § 34 ZSPO) anebo jako samostatný subjekt v přestupkovém nebo trestním řízení (ve věcech mládeže) atd.

Uvedená analýza je nezbytná pro určení, o jakou „věc“ se v daném případě na úseku sociálně-právní ochrany jedná, a v čem – v jaké věci – je tedy případně nezbytné zkoumat, zda je vůbec na místě aplikovat pravidla o podjatosti ve smyslu § 14 a souvisejících správního řádu č. 500/2004 Sb. (dále jen „spr. ř.“) a v jaké případně míře. Skutkové i právní okolnosti musí být totiž srozumitelné a jednoznačné jak pro dotčené osoby, tak v první řadě i pro OSPOD samotný. Musí být vždy naprosto jasné a zřejmé, co a proč se dělá, tedy jaká „věc“ se v případě konkrétního dítěte řeší resp. realizuje.

ZSPO popisuje řadu činností a úkonů obecních a dalších úřadů. Tyto úkoly jsou někdy (spíše výjimečně) realizovány ve správním řízení popř. v návaznosti na ně (tak např. výkon stanoveného správního dohledu má jakýsi charakter zajišťovacího opatření). Jiné úkoly budou realizovány podle pravidel Části čtvrté spr. ř. Námitka podjatosti nemůže být přitom podána před zahájením správního řízení (nebo úkonů podle Části čtvrté spr. ř.), neboť platí, že před zahájením správního řízení žádná osoba nemá postavení účastníka řízení, a proto je obecně námitka podjatosti bezpředmětná. V případě, kdy by určitý úkon sociálně-právní ochrany byl prováděn v režimu Části čtvrté spr. ř., uplatnil by se režim § 154 spr. ř., který předpokládá obdobné použití § 14 spr. řádu. V případě, kdy se vede správní řízení, anebo by šlo o úkony podle Části čtvrté spr. ř., záleží, zdali je podjatost posuzována k námitce účastníka, nebo z podnětu úřední osoby. Je-li tu námitka podjatosti vůči konkrétní osobě vznesená účastníkem, usnesení o vyřízení této námítky se vydává a doručuje se pouze tomu účastníku, který námitku uplatnil. V případě, kdy je oprávněná úřední osoba sice vyloučena z úkonů podle § 14 odst. 1 spr. ř., ale námitka podjatosti není účastníkem

podána, nevydává se a nemůže se vydávat vůbec při konstatování takové podjatosti usnesení (neboť jde o interní věc úřadu), a v případě, kdy by byli vyloučeni podle názoru představeného všichni úředníci a nebylo možno určit jinou osobu v rámci úřadu, správní orgán o tom uvědomí nadřízený orgán podle § 14 odst. 5 spr. ř., aniž by, jak již bylo uvedeno, o tom vydával jakékoli usnesení o podjatosti. Pokud se v takovém případě nadřízený orgán neztotožní s názorem podřízeného správního orgánu, neprovede delegaci podle § 131 odst. 4 spr. ř.

Jak vyplývá z výše uvedeného, při postupu podle Části čtvrté spr. ř. jde tedy o odlišnou situaci, než u postupu před zahájením řízení. Při postupu podle Části čtvrté se postupuje obdobně podle pravidel § 14 a § 131 odst. 4 spr. ř., jak byly výše popsány.

Hranice mezi úkony při postupu před zahájením řízení (§ 137 – 139 spr. ř.) na straně jedné a úkony, jež lze posoudit jako úkony podle Části čtvrté spr. ř., je ovšem velmi tenká. Zmíněná jasně a stručně formulovaná zásada pro postup před zahájením řízení, vyplývající z literatury i judikatury, potřebuje proto pro účely sociálně-právní ochrany dětí vzhledem k jejím specifikům určitý podrobnější výklad. I členové výše zmíněného poradního sboru ministra vnitra v diskusi dospěli k tomu, že v agendě sociálně-právní ochrany dětí může být vůbec sporné, zda určitý úkon spadá do režimu Části čtvrté spr. ř. V řadě případů, kdy jsou realizovány činnosti podle ZSPO, na které mají osoby (dětí, rodiče aj.) veřejnoprávní nárok, nepůjde totiž dokonce vůbec o činnosti, na něž by dopadala regulace spr. ř. s výjimkou Části první Hlavy II (§ 2 až § 8 – Základní zásady činnosti správních orgánů; srov. § 177 odst. 1 spr. ř.), neuplatní se zde tedy ani režim založený v § 177 odst. 2 ve spojení s Částí čtvrtou spr. ř. (úprava „Vyjádření, osvědčení, sdělení“). To se týká především preventivní a poradenské činnosti, zřejmě pak i onoho úkonu, který se v praxi s odkazem na Standard 9c Přílohy č. 1 k vyhlášce č. 473/2012 Sb. označuje jako „základní vyhodnocení“. V těchto otázkách není důvod otázky podjatosti proto vůbec řešit – podjatost nelze vyslovit ani k námitce dotčené osoby, ani na základě uvědomění oprávněné úřední osoby, nelze tak ani konstatovat „vyloučení všech pracovníků pro podjatost“, pokud by pochybnost směřovala vůči představenému, a není tak možné ani přenesení místní příslušnosti delegací podle § 131 odst. 4 spr. ř.

V minulosti bývaly v některých případech výroky usnesení o podjatosti na úseku sociálně-právní ochrany dětí, jakož i s tím případně související výroky usnesení o odnětí „věci“ příslušnému úřadu a o pověření jiného správního úřadu jejím dalším projednáním formulovány pouze za použití věcného vymezení „předmětu řízení“ jako „věc sociálně-právní ochrany nezl. N“, bez jakékoli bližší konkretizace předmětu řízení nebo jiné správní činnosti. „Věc“ resp. předmět tak byl vymezen zcela neurčitě a neuchopitelně vymezením veškeré zákonné působnosti správního úřadu v celém rozsahu tohoto odvětví sociálního zabezpečení, tedy zcela nesprávně a nepřipustně, neboť žádná bližší nevymezená „věc sociálně-právní ochrany“ konkrétního nezletilého sama o sobě neexistuje. Není-li totiž v oblasti sociálně-právní ochrany dětí vedeno nějaké správní řízení (např. o stanovení správního dohledu, o uložení určité povinnosti, apod.; srov. § 13 ZSPO), nebo není-li postupováno alespoň ve smyslu

Části čtvrté spr. ř., není-li tedy řešena žádná „věc“ ve správném smyslu tohoto pojmu, ale určité dítě pouze spadá svým bydlištěm ve smyslu § 61 ZSPO do územní působnosti správního úřadu, není žádný důvod vydávat usnesení ve smyslu § 131 odst. 4 spr. ř. Případná vzájemná (ne)spolupráce úředních osob a dítěte nebo jeho zástupců podléhá výlučně úpravě stížností podle § 175 spr. ř. popř. zásadám vyřizování různých podnětů, a nebo nejvýše úpravě pořádkové (§ 53 odst. 5 ZSPO anebo § 58 - § 63 popř. § 137 odst. 2 spr. řádu, popř. § 5 zákona o některých přestupcích - *Přestupky proti veřejnému pořádku*). To vyplývá i z toho, že konkrétní správní řízení, jehož výsledkem má být vydání určitého rozhodnutí, nebo postup podle Části čtvrté spr. ř., jehož výsledkem má být vydání určitého vyjádření, osvědčení nebo sdělení, představuje časově omezený úsek (srov. § 71 spr. ř. – lhůty pro vydání rozhodnutí), během něhož zpravidla nedochází ke změně základních podmínek řízení. Je však zcela logické, že konkrétní správní úřad, jsou-li výjimečně všechny jeho úřední osoby vyloučeny z projednání a rozhodnutí takové „věci“ (=vydání správního rozhodnutí o právech a povinnostech dotčených osob), nemůže v řízení pokračovat a je třeba určit jiný správní úřad, aby správní řízení dokončil. Naproti tomu „obecná“ místní příslušnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí (nesprávně označovaná slovy „ve věci sociálně-právní ochrany nezletilého N.“) je věc zásadně statická a časově kontinuální. Někjaká změna místní příslušnosti *pro futuro*, pro nějaká budoucí, hypotetická správní řízení nebo úkony podle Části čtvrté spr. ř., tedy pro konkrétní „věci“ na úseku sociálně-právní ochrany, které mohou, ale také vůbec nemusí být v případě určité osoby vedena nebo prováděny, je tak zcela nedůvodná a nepřipustná.

Založení místní příslušnosti podle § 61 ZSPO pro výkon obecného dozoru nad případně ohroženými dětmi, včetně založení místní příslušnosti místem, kde se dítě nachází, jde-li např. o poskytnutí neodkladné péče nebo pro založení návrhového oprávnění vůči opatrovnickému soudu – k předběžnému zásahu na ochranu života a zdraví dítěte akutně ohroženého podle § 16 odst. 1 ve spojení s § 61 odst. 3 písm. a) cit. ZSPO a podle § 452 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, lze přirovnat k pouhému vymezení územní působnosti útvaru Policie ČR zřízeného v rámci krajského policejního ředitelství. Rovněž tak není myslitelné, že by nějaký nadřízený správní (policejní) orgán *pro futuro* stanovil, že příslušníci takového útvaru mají rozepře např. s provozovatelem konkrétního podniku či s obyvateli konkrétního činžovního domu, tudíž se taková provozovna či lokalita z jejich územní působnosti odnímá a ochranu bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti bude pro danou provozovnu či danou lokalitu vykonávat jiný územní útvar Policie. To je nemyslitelné, takové opatření lze učinit jen v konkrétním trestním řízení, kdy dozorující státní zástupce může odejmout kteroukoliv věc (tedy konkrétní, již realizovanou věc) policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému policejnímu orgánu.

Pověřit k projednání a rozhodnutí věci jiný správní orgán podle § 131 odst. 4 spr. ř. je tedy na úseku sociálně-právní ochrany dětí usnesením možné zásadně jen ke konkrétnímu správnímu řízení na úseku sociálně-právní ochrany dětí nebo při jasně

definovaném postupu, který má charakter úkonů podle Části čtvrté spr. ř., tedy zejména při ukládání povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc podle § 12 ZSPO, při řízení o vyslovení napomenutí podle § 13 odst. 1 písm. a) cit. zák., zejména pak pro řízení o stanovení správního dohledu nad dítětem a zde také pro jeho provádění podle písm. b) cit. ust., při řízení o uložení omezujícího opatření podle písm. c) cit. ust., nebo v přestupkovém řízení o přestupcích vymezených v § 59 a násl. cit. zák. Jde-li o průběžné (preventivní, poradenské resp. „správně-policejní“) úkoly v rámci územní působnosti, lze o změnách příslušnosti ve smyslu § 131 odst. 4 ve spojení s § 14 spr. ř. uvažovat také v případě, kdy byl nad výchovou dítěte stanoven již zmíněný správní dohled, popř. kdy má být takový dohled správním orgánem obligatorně prováděn ze zákona, jako je tomu při svěřeni dítěte do cizí péče (§ 19 odst. 4 ZSPO, § 29 stejného zákona).

Jde-li o opatření na ochranu dětí podle Části třetí, Hlavy II ZSPO, tedy především o petiční právo OSPOD navrhopvat, aby soud učinil některé z taxativně vyjmenovaných opatření ve věcech ochrany před domácím násilím, osvojení, předběžné úpravy poměrů dítěte nebo péče soudu o nezletilé (§ 14 odst. 1, § 16 cit. zák.), je třeba uvést, že ani zde případná podjatost nehraje významnou roli. V takovém soudním řízení především musí být dítě, o němž se jedná, zastoupeno jiným procesním opatrovníkem, než který podal návrh (někdy označovaný nesprávně jako „podnět“) na zahájení řízení, jak to vyplývá např. z § 469 odst. 2 aj. zákona o zvláštních řízeních soudních. Lze mít za to, že v případě, kdy by tu byly pochybnosti o podjatosti OSPOD jako navrhovatele v občanském soudním řízení během tohoto řízení, že zřejmě lze postupem podle § 131 odst. 4 ve spojení s § 14 spr. ř. změnit příslušnost na jiný orgán, aby ten jako účastník z titulu navrhovatele vykonával procesní úkony. Není to však zřejmě na místě, neboť o takových návrzích rozhoduje vždy nezávislý soud a pouhým podáním návrhu ze strany OSPOD se hmotněprávní práva a povinnosti dotčených osob nijak nemění. Ty může rozhodnutím konstituovat nebo změnit právě jen opatrovnícký soud.

V ostatních případech jakékoli administrativní rozhodnutí o změně místní příslušnosti OSPOD *pro futuro* k projednání a rozhodnutí budoucích věcí, o nichž nevíme, zda se vůbec budou projednávat, postrádá význam, neboť takové usnesení by bylo i materiálně nevykonatelné, neboť není zřejmé, k jakému řízení, k projednání jaké „věci“, nebo k vydání jakého rozhodnutí, vyjádření osvědčení, sdělení nebo obdobného aktu, který by měl být výsledkem takového řízení, projednání nebo postupu, se vůbec vztahuje. Samozřejmě kdykoli, kdy by na základě své územní působnosti příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí zahájil nějaké správní řízení nebo „věc“ podle Části čtvrté spr. ř. na tomto úseku, jak byla některá z nich zmíněna výše, v rámci nichž by mohlo být výsledným správním aktem zasáhnuo do materiálních práv účastníků, tedy mohlo-li by být vydáno rozhodnutí nebo obdobný akt, jímž by byly závazně zakládány, měněny nebo rušeny práva nebo povinnosti účastníků nebo by bylo prohlašováno či osvědčováno, že osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá (srov. § 9 spr. ř.), bylo by nutno vždy znovu zkoumat

všechny podmínky řízení, a to samozřejmě včetně způsobilosti jednotlivých úředních osob k projednání věci.

Jde-li tedy o zajištění (poskytování/výkon) sociálně-právní ochrany v konkrétně vymezených „věcech“ sociálně-právní ochrany, tak jak je třeba je vymezit na základě výše pospané analýzy, je pak jasné, že u některých „věcí“ (preventivní a poradenská činnost, zajišťování neodkladné péče popř. návrhové oprávnění na předběžnou úpravu poměrů při krizové situaci podle § 16 ZSPO byla, je a vždy zůstane dána působnost OSPOD podle trvalého pobytu dětí popř. podle místa, kde se tyto děti nacházejí, a to buď proto, že se nejedná o správní řízení ani o agendu na níž by dopadala úprava Části čtvrté spr. ř., a nebo při zajišťování krizové pomoci dítěti to vyplývá ze samé podstaty této krizové intervence a výslovně též z ust. § 61 odst. 3 písm. a) a odst. 4 ZSPO, když jimi založenou místní příslušnost nelze samozřejmě „do budoucna“ vůbec jakýmkoli způsobem vylučovat. Jde-li o případná správní řízení (§ 12, § 13 ZSPO, přestupky na úseku sociálně-právní ochrany dětí aj.), pak je třeba otázku podjatosti vždy třeba znovu opětovně zkoumat po skončení postupu před zahájením řízení a po případném zahájení řízení z moci úřední. Opět nutno zopakovat, že na trvání opatrovnickví v případném soudním řízení uvedené úvahy nemají žádný vliv. Opatrovníka jmenuje a odvolává soud (jde-li o kolizního procesního opatrovníka v soudním řízení). Jde-li však o poskytování preventivní a poradenské činnosti, tato nespadá nejen mezi úkony v rámci postupu před zahájením řízení, ale ani mezi úkony podle Části čtvrté správního řádu, není tak ani z věcného hlediska vůbec žádný důvod pro jakékoli změny místní příslušnosti, jak bylo uvedeno již i výše.

Shrneme-li závěry vyplývající z výše uvedeného, pak je třeba zdůraznit, že shora popsané důsledné rozlišování povahy konkrétních a jasně vymezených úkonů či činností OSPOD má významný vliv zejména na možnost resp. nutnost přenesení místní příslušnosti v případě podjatosti všech úředních osob. Pravidla pro přenášení příslušnosti v případě správního řízení, jakož i pro provádění úkonů, které spadají pod režim Části čtvrté spr. ř. (vydávání vyjádření, osvědčení a sdělení) jsou obdobná. Avšak v případě úkonů, které nespadají do působnosti správního řádu, nebo jde o úkony, které mají povahu úkonů před zahájením řízení, se tato pravidla naopak neuplatní a vždy v takovém případě zůstává působnost k provádění těchto úkonů na tom OSPOD, který je místně příslušný podle § 61 ZSPO nebo který již vede nezletilého v základní evidenci. Hovoří-li se o „úkonech“ podle ZSPO, je tím třeba myslet „úkony při provádění opatření sociálně-právní ochrany dětí podle ZSPO“, popř. při dalších činnostech podle ZSPO. Není současně možné tam, kde jsou jinak důvody pro konstatování podjatosti popř. dokonce pro změnu místní příslušnosti, příslušné právní akty formulovat tak, že je někdo vyloučen, nebo že se odnímá příslušnost a jiný úřad se pověřuje „ve věci sociálně-právní ochrany nezletilého N.“ obecně, ale je třeba vždy vymezit, k jaké konkrétní „věci“, tedy k jakému konkrétnímu řízení nebo k jakým konkrétně úkonům podle Části čtvrté spr. ř. se podjatost popř. změna místní příslušnosti vztahuje. Tyto „věci“, tedy řízení, úkony nebo činnosti vyplývají ze ZSPO a jsou přehledně uvedeny v níže připojené tabulce.

V následující tabulce jsou souhrnně vymezeny úkony a činnosti včetně správních činností OSPOD podle ZSPO, je-li orgánem prvního stupně obecni úřad (OU), obecni úřad obce s rozšířenou působností (ORP), krajský úřad (KÚ), Úřad práce ČR (ÚP) nebo ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) podle výše uvedených zásad.

- **Úkony správního řízení jsou v textu prvních čtyř sloupců tabulky psány kurzivou a tučně.**
- *Úkony, jež mají povahu úkonů dle Části čtvrté spr. ř., jsou v textu prvních čtyř sloupců tabulky psány kurzivou.*
- Ostatní úkony, na které se správní řád nevztahuje a neposuzují se tudíž při jejich realizaci ani podmínky pro vedení řízení včetně případné (ne)podjatosti je realizujících pracovníků a úpravy změn místní příslušnosti, jsou psány v textu prvních čtyř sloupců tabulky běžným písmem:

Ustanovení	Vymezení úkonu	Funkční příslušnost v prvním stupni	Povaha úkonu	Poznámka
§ 10/1	Preventivní a poradenská činnost včetně depistáže	OU	Správní řád se nevztahuje Jde o metody sociální práce	Nelze měnit místní příslušnost Místní příslušnost se dále řídí místní příslušností úřadu, který vede dítě v základní evidenci a popř. prověřuje důvody pro stanovení dohledu, vede řízení o stanovení dohledu nebo vykonává dohled podle § 13/1 b).
§ 10/3 a)	Sledování nepříznivých vlivů působících na děti	ORP	Správní řád se nevztahuje Jde o metody sociální práce.	Nelze měnit místní příslušnost Místní příslušnost se dále řídí místní příslušností úřadu, který vede dítě v základní evidenci a popř. prověřuje důvody pro stanovení dohledu, vede řízení o stanovení dohledu nebo vykonává dohled podle § 13/1 b).
§ 10/3 b)	Realizace opatření k omezování působení nepříznivých vlivů na děti	ORP	Správní řád se nevztahuje Jde o metody sociální práce	Nelze měnit místní příslušnost Místní příslušnost se dále řídí místní příslušností úřadu, který vede dítě v základní evidenci a popř. prověřuje důvody pro stanovení dohledu, vede řízení o stanovení

				dohledu nebo vykonává dohled podle § 13/1 b).
§ 10/3 c)	Vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny	ORP	<p>Správní řád se nevztahuje</p> <p>Jde o metody sociální práce</p> <p>Může být podkladem pro prověřování důvodů k zahájení řízení z moci úřední.</p>	Místní příslušnost se řídí místní příslušností úřadu, který vede dítě v základní evidenci a popř. prověřuje důvody pro stanovení dohledu, vede řízení o stanovení dohledu nebo vykonává dohled podle § 13/1 b).
§ 10/3 d), odst. 5	Individuální plánování ochrany dítěte	ORP	<p>Správní řád se nevztahuje</p> <p>Jde o metody sociální práce</p> <p>Může být podkladem pro prověřování důvodů k zahájení řízení z moci úřední.</p>	Místní příslušnost se řídí místní příslušností úřadu, který vede dítě v základní evidenci a popř. prověřuje důvody pro stanovení dohledu, vede řízení o stanovení dohledu nebo vykonává dohled podle § 13/1 b).
§ 10/3 e)	Pořádání případových konferencí	ORP	<p>Správní řád se nevztahuje</p> <p>Jde o metody sociální práce</p> <p>Může být podkladem pro prověřování důvodů k zahájení řízení z moci úřední.</p>	Místní příslušnost se řídí místní příslušností úřadu, který vede dítě v základní evidenci a popř. prověřuje důvody pro stanovení dohledu, vede řízení o stanovení dohledu nebo vykonává dohled podle § 13/1 b).
§ 11/1	Poskytování a zprostředkování odborného poradenství	ORP	<p>Správní řád se nevztahuje</p> <p>Jde o metody sociální práce</p>	Nelze měnit místní příslušnost
§ 11/2 a)	<i>Příprava zájemců o NRP</i>	<i>KÚ</i>	<i>Je součástí správního řízení</i>	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti v rámci řízení o zařazení zájemců do evidence NRP.</i>
§ 11/2 b)	<i>Příprava dětí zájemců o NRP</i>	<i>KÚ</i>	<i>Je součástí správního řízení</i>	<i>Výstupem je i vyhodnocení</i>

				děti, tedy „vyjádření“ KÚ. Podjatost se proto posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti v rámci řízení o zařazení zájemců do evidence NRP.
§ 11/2 c) odst. 3	Poskytování poradenské pomoci osvojitelům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu	KÚ	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 11/4	Konzultace o pěstounské péči	KÚ	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 12/1, 3 a 4	Ukládání povinností využít odbornou poradenskou pomoc	ORP	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 12/2	Poskytování pomoci rodičům po nařízení ústavní výchovy	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 13/1	Řízení o uložení výchovných opatření	ORP	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 13/1 b)	Provádění dohledu	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 13/1 c), d)	Sledování dodržování dalších výchovných opatření	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 13/3	Sledování dodržování výchovných opatření	OU	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 13/4	Řízení o zrušení výchovného opatření	ORP	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 14/1, 5 (příp. ve spojení s odst. 2 a 3)	Návrhová oprávnění vůči soudu	ORP	Správní řád se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.
§ 14/4	Podávání vyjádření pro potřeby určení zařízení pro výkon ústavní výchovy	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 14/6	Podávání podnětů k opatřením týkajícím se výchovy dětí	OU	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost (ustanovení lze chápat jako obsoletní – k „opatřením týkajícím se výlučně výchovy dítěte“ totiž soud

				nemá dānu pravomoc)
§ 14/7-11	Součinnost při výkonu rozhodnutí	ORP	Správní řād se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 15	Zajištění neodkladné péče	OÚ	Správní řād se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 16	Návrhová povinnost na předběžnou úpravu poměrů dítěte a návrhové oprávnění ve věci domácího násilí	ORP	Správní řād se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 16a/1	<i>Posouzení oznámení o přijetí dítěte do cizí péče bez rozhodnutí soudu</i>	ORP	<i>Činnost dle části čtvrté správního řādu</i>	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 16a/2	Poskytování pomoci náhradnímu pečovateli	ORP	Správní řād se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 17	Výkon hromadného poručenství a opatrovnictví	ORP	Správní řād se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost Jmenování nebo ustanovení opatrovníka nebo poručníka může měnit pouze ten orgán, který opatrovníka nebo poručníka jmenoval nebo ustanovil
§ 19/1 a)	Poskytování součinnosti soudu se zjišťováním místa pobytu rodičů	ORP	Správní řād se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 19/1 b)	Poučovací povinnost vůči rodičům o důsledcích neprojevení zájmu o dítě	ORP	Správní řād se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.
§ 19/1 c)	Poskytování poradenské pomoci rodičům	ORP	Správní řād se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.
§ 19/1 d)	<i>Výkon dohledu nad úspěšností osvojení</i>	ORP	<i>Činnost dle části čtvrté správního řādu</i>	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 19/1 e)	Informování o sdělování souhlasu s osvojením	ORP	Správní řād se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.
§ 19/2	Návrhové oprávnění na stanovení výživného	ÚP	Správní řād se nevztahuje	Příslušná je ta KP, která vyplácí dávky
§ 19/3 věta první	<i>Ověřování skutečností rozhodných pro svěřeni dítěte, které je v předadopční nebo předpěstounské péči, do cizí péče</i>	ORP	<i>Činnost dle části čtvrté správního řādu</i>	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 19/3 věta druhá	Návrhová povinnost při změně okolností rozhodných pro svěřeni dítěte, které je v předadopční nebo předpěstounské péči, do cizí péče	ORP	Správní řād se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.

§ 19/4	Sledování dětí v NRP	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
Hlava IV	Zprostředkování osvojení a PP	ORP, KÚ, ÚMPOD	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 27a/1-6	Zprostředkování PPPD	KÚ	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 27a/7	Návrhové oprávnění na svěření dítěte do PPPD	ORP	Správní řád se nevztahuje	Příslušnost k podání návrhu ve věci samé je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci. Jde-li však o postup dle § 16, srov. k němu výše
§ 27a/8	Podávání zpráv soudu pro účely přezkoumání důvodů pro PPPD	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 28	Součinnost při dobrovolném výkonu rozsudku o nařízení ústavní výchovy	ORP	Správní řád se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.
§ 28	Návrhové oprávnění na výkon rozhodnutí o nařízení ústavní výchovy	ORP	Správní řád se nevztahuje	Příslušnost je dána tím, který orgán vede dítě v základní evidenci.
§ 29	Sledování výkonu ústavní nebo ochranné výchovy	ORP, popř. KÚ nebo MPSV	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 30	Vydávání závazného stanoviska k pobytu mimo ústav	ORP	Podklad pro správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 32/1	Preventivní činnost	OÚ	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 32/2	Preventivní činnost	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 32/4 a), e) f)	Preventivní činnost a poskytování poradenství	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 32/4 b), d)	Účastenství a součinnost v přestupkovém a trestním řízení	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 32/4 c)	Sledování výkonu ústavní nebo ochranné výchovy u některých dětí a mladistvých	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 33	Účastenství v přestupkovém a trestním řízení	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně

				<i>místní příslušnosti.</i>
§ 34/1	Spolupráce s věznicemi	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 34/2 a)	Podávání vyjádření k přípravě na budoucí povolání odsouzeného mladistvého	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 34/2 b), c)	Podávání vyjádření k péči nebo návštěvám dítěte odsouzenou ženou	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 34/3 a)	Sledování výkonu vazby nebo trestního opatření odnětí svobody nad mladistvým	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 34/3 b)	Sledování péče o dítě odsouzenou matkou ve výkonu trestu	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 35a	Potvrzení o životě dítěte	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 36/2	Zajištění návratu dítěte z ciziny	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 36/3 a)	Převzetí dítěte při návratu z ciziny	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 37/1	Zajištění neodkladné péče dítěti bez doprovodu	OU	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 37/1	Provedení nezbytných opatření na ochranu dítěte bez doprovodu	ORP	Správní řád se nevztahuje	Nelze měnit místní příslušnost
§ 42/2 b)	Žádost OSPOD o umístění dítěte do ZDVOP	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 42/5 a)	Písemný souhlas k opakovanému pobytu ve ZDVOP na základě žádosti zákonného zástupce	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 42a/3 a)	Faktické zásahy správního orgánu	Ředitel ZDVOP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně příslušnosti.
§ 42a/4	Rozhodnutí ředitele ZDVOP	Ředitel ZDVOP	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně příslušnosti.
§ 42b	Řízení o ošetřovném	Ředitel ZDVOP	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně příslušnosti.
§ 42l	Řízení o státním příspěvku pro zřizovatele ZDVOP	KÚ	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.
§ 47b/2	Rozhodnutí o výkonu práv a povinností podle § 47a	ORP	Správní řízení	Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně

				<i>místní příslušnosti.</i>
§47b/4	Vydávání souhlasu s uzavřením dohody o výkonu PP	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 47d/3	Řízení o státním příspěvku na výkon PP	ÚP	Správní řízení	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 47e - § 47za	Řízení o dávkách PP	ÚP	Správní řízení	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 47j/3	Vyjádření pro účely řízení o odměně pěstouna - prarodiče	ORP	Činnost dle části čtvrté správního řádu	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 53 odst. 5	Řízení o uložení pořádkové pokuty rodiči nebo jiné osobě odpovědné za výchovu pro neplnění povinností spolupráce s orgánem soc.práv. ochrany dětí	OÚ, ORP, KÚ, ÚMPOD, ÚP, MPSV	Správní řízení	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
§ 55 odst. 6 písm. b)	Řízení o odmítnutí žádosti o nahlížení do spisové dokumentace	ORP (podle § 56 rovněž OÚ, KÚ, ÚMPOD, MPSV)	Správní řízení	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>
Část devátá	Řízení o přestupcích	OÚ, ORP, KÚ, ÚMPOD, MPSV, ÚP	Správní řízení	<i>Podjatost se posuzuje a může dojít ke změně místní příslušnosti.</i>

Závěrem je na místě zmínit, že úprava podjatosti ani změn příslušnosti ve spr. ř. nepředstavuje nikdy nástroj pro řešení situací „výhrůžek či urážek oprávněných úředních osob“ apod., a již vůbec není nástrojem k řešení situací psychické zátěže úředních osob, které jsou z povahy svého zařazení a své úřední činnosti v pravidelném styku s účastníky a dotčenými osobami. Takové skutečnosti jsou buď zcela mimo rámec úpravy výkonu přenesené působnosti či mimo úpravu činnosti správních úřadů, popř. podléhají pořádkové úpravě (srov. výše). K řešení situací, které se netýkají účastníků či dotčených osoby, ale péče o zaměstnance úřadu, mají sloužit takové podpůrné aktivity ze strany zaměstnavatele, jako je supervize, v případě potřeby např. zajištění odborných služeb psychologa apod.

Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová
ředitelka odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí

